

9 Söndagen efter Trefaldighet

2 Årg. Ev. Luk 12:42-48

I.N.J.

- Uppgiften är given
- Ansvar är ofrånkomligt
- Därför finns nåden

Kring dessa tre punkter skall predikan idag kretsa.

1. Uppgiften är given

Om förvaltare och förvalterskap handlar det i vårt evangelium idag. För tjänaren i vår text var alltså uppgiften given! Han hade inte gett uppgiften åt sig själv, utan *”av sin herre”* hade han blivit tilldelad sin roll i hushållet. Han skulle *”ha hand om tjänstefolket och dela ut maten åt dem i rätt tid”*.

Men vad rör det oss, som kommit till kyrkan denna sommarkväll? Jo, det finns *en viktig likhet* mellan oss och tjänaren i evangeliet. Också vi har en uppgift här i livet – eller annorlunda uttryckt: Det finns en anledning till att vi finns här på jorden! Vi är inte här av en slump. Nej, Gud har skapat oss i ett speciellt syfte och anförtrott oss en uppgift. Redan i skapelsens morgon fick vi vår bestämelse. Du kommer väl ihåg de majestätiska orden i 1 Moseboks första kapitel, där Gud säger: *”Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräddjur som finns på jorden.”* Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem” (1 Mos 1:26-27).

Vi är alltså förvaltare också vi – eller Guds medarbetare – hans vicekungar som har som uppgift att vårda hans skapelse, ta hand om varandra, återspegla honom och hans goda vilja i allt vad vi gör. Och det kvittar egentligen vad vi än har för ställning i samhället. Alla är vi förvaltare: från lokalvårdaren och soptömmaren till läkaren och statsministern. Ja, inom parentes sagt, ordet minister, betyder egentligen just *”tjänare”*. Det kan ju vara nyttigt att påminna sig.

Vårt liv här på jorden är alltså gudsrelaterat från början. Alldeles oberoende av om vi är troende kristna eller avgjorda gudsförnekare är det förvaltare vi är. Ingen kan befria sig från den rollen! Vi definierar inte oss själva. Och just detta kan ju göra en och annan upprörd. Man vill verkligen inte vara något så simpelt som en förvaltare! Det betyder ju att man inte är *sin egen* – och egentligen inte kan kalla något *sitt eget* utan att man tillhör någon annan – och handhar det som till-

hör någon annan – inte efter egen vilja eller eget huvud – utan efter givna instruktioner.

Som kristna förstår vi att det är just detta som gör livet stort och härligt, fullt av mening och innehåll – att jag inte är min egen – jag tillhör Gud. Jag har en uppgift! Det jag sysslar med i min dagliga gärning – vilket ärligt arbete det nu än är – är en del i Guds fortgående skapelseverk - något som behövs i hans stora världshushållning, något som håller skapelsen vid liv och är till gagn för mina medmänniskor. Precis som aposteln Paulus skriver till de kristna i Korinth: *”Ni tillhör inte er själva. Gud har köpt er och priset är betalt”* (1 Kor 6:19-20).

Jag är en förvaltare! Det borde styrka min självkänsla och få mig att sträcka på ryggen. Jag är så värdefull för Gud, att han vill ha mig som sin medarbetare. Min insats räknas. Gud tar mig i sin tjänst och genom det jag gör håller Gud sin skapelse vid makt. Har du tänkt så någon gång? Du kanske borde börja med det – redan idag och tacka Gud för att uppgiften är given!

2. Ansvar är ofrånkomligt!

”Tänk er en trogen och god förvaltare” – säger Jesus och hans lärjungar har inte mer än tänkt tanken till slut, förrän han förvandlas till sin motsats. Han börjar att *”slå tjänstefolket och äta och dricka sig full”*. Är en trogen och god förvaltare bara ett tankefoster? Det verkar ju nästan så! Har man väl kommit upp sig och fått makt och inflytande över andra, så verkar det varar mer regel än undantag att man utnyttjar sin ställning, kanske börjar man inte slåss och supa – som förvaltaren i evangeliet – utan istället att sko sig, mygla och missbruka sin makt. Skandalerna har ju avlöst varandra i näringslivet och – nu senast i Riksrevisionsverket.

Tänk hur väl det svenska samhället hade mått om människor inte bara de som är i ledande ställning – utan också alla de som har helt vanliga arbeten - hade tänkt om sig själv: jag är en förvaltare – vare sig mer eller mindre! Jag har ett ansvar, ett ansvar som blir större ju högre ställning jag har. Precis som Jesus säger: *”Av den som har fått mycket skall det krävas mycket, och den som har anförtrotts mycket skall få svara för desto mera”*.

Kanske studsar vi till över det faktum att Jesus talar om straff, rapp, prygel och piska i evangeliet idag. Det känns inte särskilt sympatiskt. Ja, låt vara att bilderna är brutala – men de är just bilder för att man inte kan leva livet hur som helst, att vår livsinställning får konsekvenser och att livet här på jorden är allvarligt! Jag har ett ansvar som jag inte kan smita ifrån!

Det är väl annars det betraktelsesättet som har blivit så vanligt i vår tid: Ingen behöver ta konsekvenserna av sitt sätt att leva! Är det moget? Vittnar det om att man överhuvudtaget reflekterat det allra lilla minsta om vad det innebär att vara människa, när det inte längre är viktigt att leva riktigt? Att sköta sitt arbete, att göra sitt bästa, att vara noggrann, ärlig, tjänstvillig, ordhållig, renhårig och pålitlig – är det inte berömvärda egenskaper? Och ändå, tycks det viktigaste vara att komma upp sig, även om man trampar på andra, att armbåga sig fram, roffa åt sig och få fördelar och förmåner som ingen annan har!

Förvaltaren i vår text, var egentligen slav. Han var sin herres egendom och den hårda behandlingen som det talas om i vår text, det var en bister verklighet för den tidens människor. Och liknelsen berättas och orden står där för denna enda saks skull: Vi definierar inte oss själva och vi skall inte ett ögonblick inbilla oss att vi kan leva som vi vill. En gång kommer Herren tillbaka! Och hur skall vi svara då? Har vi definierat om oss själva – så som tjänaren i evangeliet gjorde – han som från att vara förvaltare började ta sig friheter och spela herre på täppan – då har vi sannerligen mycket att svara för.

Men om det är med sådana hot man skall leva, vem vågar då vara förvaltare och Guds medarbetare? Är det inte lika bra att säga upp sig på stående fot och springa och gömma sig illa kvickt? Nej, förvaltare är vi – uppgiften är ju given – och förvaltare kan vi vara med stor frimodighet – därför att nåden finns och nåden behövs!

3. Därför finns nåden.

Finns det verkligen nåd i evangeliet idag? Kanske tycker vi den lyser med sin frånvaro! Men – och det är viktigt - allt handlar om vilken relation vi har till Gud! Tycker vi det är förnedrande att vi redan är definierade, upprörs vi över att Gud har köpt oss, att vi tillhör honom och att han är Herren som har gett oss sysslan, vill vi inte vara förvaltare, då kan vi inte se något som helst barmhärtigt och nådigt i evangeliets ord idag. Men är det så att vi har förstått hur underbart och stort det är att höra Gud till, är det vår glädje att leva efter hans vilja, har vi tro, kärlek och förtröstan till honom, då blir allt annorlunda! Det var uppenbarligen inte så för förvaltaren i evangeliet. Han hade ju ingen god relation tills in herre. Tvärtom! Den var byggd på fruktan. Och det gjorde honom till en ögon-tjänare.

Annorlunda är det om vi verkligen har lärt känna Gud. Vi som är kristna borde väl om några veta vem Gud är. Jesus har ju förklarat honom för oss – visat oss hans rätta ansikte och verkliga hjärta. Gud är inte ond. Där finns inget mörkt och skrämmande hos honom! Är därför vår grundhållning tro och tillit, då ser vi att där finns nåd i allt. Vi behöver inte vara rädda om det blir fel, om vi begår miss-

tag och inte alltid lyckas i vår förvaltning. Det är ju ändå hästlängder mellan det och att tänka: Gud är långt borta! Han ser inte vad jag håller på med! Och ändå ligger frestelsen på lur. Av ett tankemönster blir det snart ett handlingsmönster. Inte minst i en kultur som vår, där det viktigaste just är att få en ställning, att komma upp sig och bli något stort i egna och andras ögon! Säkert var det väl någon av medtjänarna i evangeliet som avundades förvaltaren som levde guling i sin herres frånvaro och tänkte: Så orättvist att det inte är jag som får spela herre på täppan!

Skall vi därför *tänka rätt* om vårt liv här på jorden, och *handla rätt* i det vi gör, då gäller det att ha Jesus för ögonen. Han är ju själv det bästa exemplet på en som levde inte "*för att bli tjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många*" (Matt 20:28). Har vi Jesus för ögonen, är han vår förebild, då ser vi att nåden finns och att det vi främst behöver, det är tro, den tro som ensam föder trohet!

Så istället för att avundas dem som kommit upp sig här i världen och vara missnöjda med vår lott här på jorden, kanske vi borde tänka: Med det jag är, har och kan, tjänar jag Herren. Jag är hans förvaltare! Och det är ingen oäven syssla. Jag behöver inte klara av livet på egen hand! Jag kan det inte heller! Därför finns nåden. Nära Jesus blir det tydligt. Och därför vågar jag leva mitt liv i tillit. Han som gett mig uppdraget ger mig också kraften. Därför är det honom jag har för ögonen! Jesus och ingen annan. Vi ber:

*Jesus, låt ditt liv på jorden
Alltid för mitt öga stå,
Att i handling och i orden
Jag dig efterlikna må.
Du som villigt gjorde allt,
Vad din Fader dig befallt,
Hjälp mig så min levnad föra
Att jag helt må dig tillhöra. Amen.*

Psalmer: 177 v 1-3, 290, 95, 159 v 4-6